

Справа “Дабровскі проти Польщі” (“Dabrowski v. Poland”)

У рішенні, ухваленому 19 грудня 2006 року у справі *«Дабровскі проти Польщі»*, Суд постановив, що

- було порушено ст. 10 Конвенції.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 350 євро на відшкодування матеріальної шкоди та 5000 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник Ольгерд Дабровскі є громадянином Польщі, народився 1952 року, мешкає в м. Любайни (Польща). За фахом він є журналістом.

Справа стосується трьох статей п. Дабровскі, які було опубліковано у щоденній газеті “Dziennik Pojezierza” у вересні 1998 року. У статтях йшлося про мера м. Остоди п. тадеуша Любачевського, якого було визнано винним та засуджено за розкрадання.

Останню статтю під назвою «Закінчення кар’єри мера-зłodія?» було опубліковано на наступний день після винесення вироку у справі Любачевського. У статті розповідалося, як мер разом з іншими посадовцями місцевої влади намагалися перебрати на себе керівництво приватною компанією «Вектра». Далі автор передбачав, що якби судовий вирок було підтримано апеляційною інстанцією, то мер мав би втратити посаду, закінчивши у такий спосіб «свою бурхливу восьмирічну прибуткову кар’єру».

Відтак, п. Любачевський звернувся до суду з позовом приватного звинувачення, стверджуючи, що проти нього було вчинено наклеп. Позивач вказував на те, що у справі містилося чимало неправдивих тверджень, зокрема й те, що він був «мером-зłodієм», що його кар’єра у місцевій раді була «бурхливою» і «дуже прибутковою» та що компанія

«Вектра» втратила півтора мільярда злотих внаслідок посягання з боку посадовців місцевої влади. Також п. Любачевський зазначав, що заявник неправильно сформулював зміст судового вироку, а саме, що його було визнано винним у спробі разом з іншими посадовцями перебати на себе управління компанією.

У листопаді 2000 року заявника було визнано винним у вчиненні наклепу на підставі ст. 212 Кримінального кодексу Польщі. У рішенні зазначалося, що автор статті не спромігся переконливо довести те, що його твердження були правдивими. Відтак п. Дабровські було зобов'язано сплатити 1 000 злотих на благочинність та відшкодувати судові витрати у розмірі 300 злотих.

Апеляційну скаргу заявника задоволено не було.

Зміст рішення Суду

Заявник стверджував, що засудження його за наклеп було порушенням ст. 10 Конвенції.

Суд зауважив, що у справі не оспорювалося те, що засудження заявника було втручанням у його право на свободу вираження поглядів. Це втручання було вчинено відповідно до закону та переслідувало законну мету, а саме – захист репутації та прав інших.

Далі Суд розглянув питання про те, чи було відповідне втручання «необхідним у демократичному суспільстві». Суд насамперед зауважив, що статті заявника було опубліковано у локальній газеті, яка висвітлювала питання загального значення для місцевої громади. Статті заявника безпосередньо стосувалися такого важливого питання, як хід кримінального провадження щодо місцевого політика. Суд відзначив, що зміст та «тон» статей були загалом справедливо поміркованими. Наприклад, тільки після того, як суд визнав п. Любачевського винним у вчиненні розкрадання, заявник назвав його «мером-злодієм». Журналіст не

стверджував, що вирок є остаточним. Навпаки, зауважував, що апеляційний суд може ухвалити інше рішення.

Суд далі відзначив, що окремі висловлювання заявника були оціночними судженнями. Однак вони не були позбавлені фактичного підґрунтя. До того ж, твердження заявника, на думку Суду, не були безпричинним особистим нападом на п. Любачевського. Також немає підстав вважати, що автор статей ставив собі за мету образити чи принизити посадовця.

Суд відзначив, що національні суди, ухвалюючи рішення у справі заявника, не взяли до увагу ту обставину, що заявник, як журналіст, мав обов'язок поширювати інформацію та ідеї про політичні питання та справи загального значення. А відтак, виконуючи цей обов'язок, він міг вдаватися до певного рівня перебільшення. Суд вказав, що суди не зважили також і на той факт, що п. Любачевський, як політик, мав би продемонструвати більший ступінь терпимості до критики щодо себе. Тому Суд дійшов висновку, що мотиви, викладені у рішеннях національних судів, не можуть вважатися достатніми та належними для виправдання втручання у права заявника.

Далі Суд звернув увагу на те, що заявника було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення. Суд підкреслив, що внаслідок кримінального засудження у заявника виникла судимість. Хоча він і зауважив, що обране покарання було порівняно легким.

Суд визнав, що покарання не перешкоджало заявнику надалі вільно виражати свої погляди. Однак Суд наголосив, що таке покарання є свого роду цензурою, яка може знеохочувати особу від викладу подібних критичних міркувань у майбутньому. Це покарання, цілком імовірно, може відлякувати журналістів від обговорення питань, котрі зачіпають життя усієї громади. Крім того, воно може загалом заважати пресі

виконувати своє завдання як постачальника інформації та «вартового пса» спільноти.

Вказуючи на потребу демократичного суспільства у підтриманні та забезпеченні свободи преси, Суд визнав, що засудження заявника не було пропорційним до мети, яка при цьому ставилась. Тому Суд постановив, що було порушено ст. 10 Конвенції.